

Vědecký pohled na smluvní ochranu bučin v Krušných horách

Smlouva o ochraně bučin by podle písemného vyjádření mluvčího Volfa měla zahrnovat přesné vymezení bezzásahového území a způsobu hospodaření mimo něj. Území ponechaná od 1. ledna 2022 přírodnímu vývoji zcela bez zásahů člověka bude dle dohody s vlastníkem zaujímat plochu zhruba 200 hektarů, což společně s již chráněnou Národní přírodní rezervací Jezerka představuje méně než 40 % z celkové plochy dotčeného území. Na jeho zbytku by se pak mělo hospodařit výhradně podrostopním a výběrným způsobem se závazkem nesnižovat podíl nejstarších porostů a dodržovat přirozenou druhovou skladbu lesa. Takový způsob ochrany je ovšem zcela nedostatečný.

„Rozšíření bezzásahového režimu o 200 hektarů je zoufale málo a kontrastuje s požadavky organismů, jejichž ochranu má území zajistit. Uváděné podrostopní a výběrné hospodaření samo o sobě žádnou ochranu dotčeným skupinám organismů neposkytuje, neboť může být provozováno stejně intenzivně jako hospodaření pasečné. Všechny staré stromy mohou být například z porostu odstraňovány jak podrostopním, tak i výběrným způsobem. Je smutnou skutečností, že stav některých bukových lesů se i za existence evropsky významných lokalit v důsledku lesního hospodaření podstatně zhoršil a navrhovaná ochrana na tomto trendu nemusí příliš změnit,“ říká k tomu přírodovědec Jeňýk Hofmeister z Katedry ekologie lesa Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze.

Za ochranu lesa se bohužel nepostavilo ani Ministerstvo pro životní prostředí, podle něhož byla oblast správně vyhodnocena pro tzv. základní typ ochrany, jak zmiňuje ve své reakci na petici za záchranu bučin, kterou podepsalo přes 10 tisíc lidí. Názor ministerstva však rozhodně nesdílí odborníci, podepsaní pod [výzvou vědců](#), která je adresovaná přímo ministrovi Richardovi Brabcovi. Podle vědců by totiž MŽP mělo iniciovat kroky k rozšíření přísné územní ochrany na 10 % rozlohy ČR v duchu výzvy Strategie EU. Původní bukové lesy jsou přitom jedním z nejceněnějších území, kterým by stát měl dát prioritu a o které by se měl snažit zachovat a chránit i pomocí rozsáhlých oblastí s bezzásahovým režimem. Dokládá to ostatně i fakt, že bučiny v Jizerských horách byly vyhlášeny první českou přírodní památkou zařazenou do Světového dědictví organizace UNESCO.

„Ukazuje se, že pro dlouhodobé přežívání životaschopných populací zpravidla nestačí chránit lokalitu, kde se daný druh vyskytuje, ale je potřeba nějakým způsobem pamatovat na jeho ochranu i v regionálním měřítku. To ve zvýšené míře platí v době klimatických změn, v jejichž důsledku dochází k výrazným změnám podmínek, které nutí mnoho živočišných druhů hledat nová, příhodnější stanoviště. Z tohoto důvodu Evropská unie ve své strategii v oblasti biologické rozmanitosti vyzvala členské státy k přísné ochraně 10 % jejich území do roku 2030. Jde o důležité opatření pro zastavení poklesu biodiverzity evropského kontinentu a jakkoli se někomu může zdát příliš ambiciózní, shromážděné odborné podklady celkem přesvědčivě ukazují, že bez realizace těchto opatření se pokles biodiverzity stěží podaří zastavit. V této souvislosti je překvapivé, že Strategie ochrany biodiverzity a její požadavek na ochranu řádově vyšší rozlohy spontánně se vyvíjející přírody nejsou v žádné reakci MŽP ani dalších orgánů ochrany přírody ČR na podněty k vyšší ochraně evropsky významné lokality Východní Krušnohoří vůbec zmíněny,“ dodává k tomu Jeňýk Hofmeister z Katedry ekologie lesa Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze.

Kontakty:

Zuzana Arnadová, email: zuzana.arnadova@email.cz

Jeňýk Hofmeister, email: jenyk.hofmeister@email.cz